USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. M.**, zast. JUDr. Tomášem Tomšíčkem, advokátem, se sídlem Vlastina 602/23, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. OAM-14/LE-LE05-LE05-NV-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2023, č. j. 4 A 6/2023-34,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Tomáši Tomšíčkovi **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 1. 2023, č. j. OAM-14/LE-LE05-LE05-NV-2023, žalovaný podle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), nepovolil žalobci vstup na území České republiky a zároveň podle § 73 odst. 4 zákona o azylu stanovil dobu do 13. 5. 2023, na niž se nepovoluje vstup.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud"), který ji rozsudkem ze dne 10. 3. 2023, č. j. 4 A 6/2023-34, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Městský soud nejprve shrnul podání účastníků a obsah správního spisu. Žalobce dne 13. 1. 2023 přicestoval letecky do Prahy z Istanbulu a měl v úmyslu vstoupit na území České republiky. Prokázal se přitom neoprávněně pozměněným cestovním pasem Španělského království znějícím na jméno C. A. M., což příslušné složky Policie České republiky odhalily, načež jim žalobce sdělil své jméno bez doložení jiného dokladu totožnosti či

dokladu, který by jej opravňoval k pobytu na území České republiky. Poté byl žalobci vstup odepřen, přičemž ten ještě na letišti požádal o mezinárodní ochranu a poté byl předán do přijímacího střediska. Dne 18. 1. 2023 byl s žalobcem sepsán protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účasti tlumočníka. Před tím žalobce potvrdil žalovanému, že jeho zdravotní stav je dobrý a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že pochází z Íránu, odkud odcestoval i se svou manželkou v kamionu do Turecka a poté letecky do České republiky. Následně se chtěl dostat do Itálie. Ze své země odcestoval z důvodu obavy o svůj život, neboť při domovní prohlídce u něj byly nalezeny fotografie Ježíše Krista a bible. Žalobce se hlásí ke křesťanství, na ruce má vytetovaný kříž a Pannu Marii. Podle tamních zákonů se toto jednání trestá smrtí.

[4] Městský soud se neztotožnil s žalobní argumentací žalobce ohledně jeho zdravotního stavu, kvůli kterému by měl být propuštěn z přijímacího střediska. Neshledal, že by žalobce byl zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Podle obsahu správního spisu žalobce do vydání rozhodnutí žalovaného netvrdil, že má jakékoliv zdravotní potíže, resp. tvrdil, že jeho zdravotní stav je dobrý, z čehož žalovaný při rozhodování vycházel, jelikož sám žádnou zdravotní indispozici žalobce nezpozoroval. Dlouhodobé zdravotní těžkosti žalobce začal tvrdit až v žalobě, kdy už je žalovaný nemohl zohlednit.

[5] Ani zdravotní potíže, které podle tvrzení žalobce u něj nastaly po vydání rozhodnutí žalovaného, podle městského soudu nezpůsobily, že se v jeho případě jedná o zranitelnou osobu. Ani toto žalobní tvrzení nemá oporu ve správním spise a žalobce je sám nedoložil. Podle jejich popisu nejsou nastalé zdravotní potíže navíc takového intenzivního rázu, aby odůvodňovaly průlom do pravidla obsaženého v § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce sám netvrdí, že by v přijímacím středisku neměl dostupnou adekvátní lékařskou péči. Skutečnost, že z důvodu zdravotních potíží byl jednou převezen do nemocnice a bylo mu poskytnuto ošetření, svědčí o opaku.

[6] Městský soud dále nepřisvědčil žalobci ohledně nenaplnění podmínek pro nepovolení vstupu na území ani ohledně nedostatečného odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Shledal, že oba důvody pro nepovolení vstupu podle § 73 odst. 3 písm. a) i b) zákona o azylu byly naplněny. Žalobce se totiž prokazoval neoprávněně pozměněným dokladem totožnosti znějícím na cizí jméno a jiný doklad totožnosti u sebe neměl. Žalobcova totožnost byla zjištěna pouze z jeho vlastního prohlášení, přičemž bylo nezbytné tvrzenou totožnost spolehlivě ověřit, a to mimo jiné za účelem vedení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Podle městského soudu žalovaný naplnění obou podmínek v rozhodnutí dostatečně a přezkoumatelně odůvodnil. Jednání žalobce za účelem jeho náležitého ztotožnění učiněné po vydání předmětného rozhodnutí nemůže mít na jeho zákonnost vliv, neboť soud podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového stavu, který je znám v době rozhodování správního orgánu.

[7] Dále se městský soud zabýval uložením, resp. neuložením některého ze zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, které žalobce také namítal. Shledal, že žalovaný možné uložení zvláštního opatření ve svém rozhodnutí posuzoval a vyhodnotil, že v případě žalobce by uložení zvláštního opatření nebylo dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť zde byla s ohledem na jeho dosavadní chování obava,

že by neoprávněně vstoupil na území jiného státu. S tímto odůvodněním pro nevyužití předmětného institutu se městský soud ztotožnil.

[8] Konečně městský soud neshledal rozhodnutí žalovaného vadným ani pro stanovení doby, na kterou nebyl žalobci povolen vstup na území České republiky. Délka 120 dní od příchodu do České republiky totiž nijak nevybočila ze zákonného rámce, přičemž její stanovení žalovaný v rozhodnutí logicky a podrobně odůvodnil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost.

[10] Podle stěžovatele je jeho setrvání v přijímacím středisku s ohledem na jeho zdravotní stav nepřiměřené. Není pravdou, že by stěžovatel před žalovaným od počátku neupozorňoval na své zdravotní potíže. Tvrzení žalovaného o opaku je založeno na účelově zkresleném údaji z protokolu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Údaj ohledně zdravotního stavu stěžovatele uvedený v protokole byl dezinterpretován v důsledku chybného tlumočení. Nadto měl žalovaný na základě vlastního pozorování sám aktivně zjišťovat, zda lze pro zdravotní problémy stěžovatele považovat za zranitelnou osobu. Žalovaný měl totiž od prvního dne povědomí o tom, že stěžovateli je poskytována medikace pro léčení jeho závažných problémů se srdcem a dýchacím ústrojím, kvůli čemuž byl poté i hospitalizován v nemocnici. To vyplývá ze zdravotní dokumentace, jež by měla být součástí správního spisu. Případně si ji měl městský soud vyžádat.

[11] Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem městského soudu, podle kterého nelze jeho zdravotní potíže nastalé po vydání rozhodnutí žalovaného považovat za důvodné pro učinění výjimky z pravidla obsaženého v § 75 odst. 1 s. ř. s. Upozorňuje na to, že kromě nově nastalých zdravotních potíží se mu také zásadním způsobem zhoršily ty dosavadní. To mělo být i přes zmiňované ustanovení městským soudem zohledněno.

[12] Městský soud dále nesprávně posoudil otázku nutnosti a nezbytnosti zajištění stěžovatele v přijímacím středisku, jakož i řádnost a úplnost odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Závěry soudu, že v případě zajištění podle § 73 odst. 3 zákona o azylu není dán prostor pro správní uvážení, nejsou správné. Stěžovatel je toho názoru, že v jeho případě mělo být aplikováno zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. I na jeho případ totiž měly být uplatněny závěry vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48. Žalovaný nepostupoval správně, neboť se nezabýval otázkou nutnosti zajištění stěžovatele a neuplatnění zvláštního opatření odůvodnil obavou z odcestování stěžovatele do Itálie. Přitom stěžovatel nechce opustit Česko a mařit tím postup správních orgánů. Na účelové zkreslování okolností svého přicestování a jejich rozpor se skutečností stěžovatel upozorňoval městský soud, přičemž ten k tomuto s odkazem na obsah správního spisu nepřihlédl a nevypořádal se s namítanými chybami uvedenými v protokole o výslechu stěžovatele.

[13] Stěžovatel rovněž namítl, že rozhodnutí žalovaného i městského soudu jsou nepřezkoumatelná. Stěžovatel totiž žalovanému již ve správním řízení předložil prostřednictvím pracovníků střediska podklady k prokázání své totožnosti v podobě fotokopie cestovního dokladu a diplomu z univerzity, avšak do správního spisu zřejmě založeny nebyly. Žalovaný k těmto dokladům sice přihlédnout nemusel, avšak měl toto ve svém rozhodnutí zdůvodnit, což neučinil. Pro nepřezkoumatelnost z tohoto důvodu mělo být rozhodnutí žalovaného zrušeno městským soudem, ale nestalo se tak. Stěžovatel navíc na předmětné doklady odkazoval i v žalobě, avšak městský soud jej v rozporu s § 36 odst. 1 s. ř. s. nepoučil o jejich absenci ve správním spise, na což by mohl stěžovatel argumentačně reagovat. Následně vydal pro stěžovatele překvapivé rozhodnutí, které je pro předchozí nedodržení poučovací povinnosti rovněž nepřezkoumatelné.

[14] Konečně stěžovatel uvedl, že považuje podanou kasační stížnost za přijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť v rozhodnutí městského soudu lze shledat uvedená zásadní pochybení.

[15] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil nadepsaný rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. K obsahu kasační stížnosti odkázal na správní spis a na své vyjádření k žalobě.

[17] Dále žalovaný zdůraznil, že se řádně zabýval zdravotním stavem stěžovatele, kterému byl dán dostatečný prostor upozornit na své obtíže. Za účelovou považuje kasační argumentaci ohledně chybného tlumočení a neaplikování zvláštního opatření. Při vydání rozhodnutí se žalovaný nedopustil žádného pochybení a řádně zjistil skutečný stav věci. Proto žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[19] Před zahájením meritorního přezkumu věci se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (což je také nyní projednávaná věc), pokud tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[20] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká

právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[21] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného související s absencí fotokopie cestovního dokladu a univerzitního diplomu ve správním spise. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení před městským soudem fotokopii cestovního dokladu ani univerzitního diplomu nedoložil (učinil tak až s podáním kasační stížnosti), jak vyplývá z obsahu správního spisu a soudního spisu. V podané žalobě pouze uvedl, že si předmětné doklady opatřil, avšak netvrdil, že je žalovanému předložil a ani mu nevytýkal, že by tyto důkazní prostředky nebral v potaz. Městský soud nebyl povinen o jejich absenci ve správním spise stěžovatele poučovat podle § 36 odst. 1 s. ř. s., neboť dané ustanovení se týká poučování účastníků o jejich procesních právech a povinnostech, přičemž v rámci toho nesmí soud účastníkům radit, co mají konkrétně doložit, aby byli v řízení úspěšní. Stěžovatel až v kasační stížnosti tvrdil, že předmětné doklady žalovanému předložil, avšak tuto skutečnost nijak nedoložil (například potvrzením ze strany pracovníků příslušného přijímacího střediska či alespoň uvedením konkrétního data, kdy tyto důkazy měl předat těmto pracovníkům k odeslání žalovanému).

[22] Stěžovateli navíc nic nebránilo nahlédnout v průběhu správního či soudního řízení prostřednictvím svého zástupce do spisové dokumentace a absenci jakýchkoliv důkazních prostředků ve správním spise takto zjistit a případně proti této skutečnosti brojit. Nejvyšší správní soud opakuje, že stěžovatel v žalobním řízení netvrdil, že by předmětné doklady žalovanému předložil a ten je nezohlednil. Vzhledem k tomu, že příslušnou argumentaci v řízení o žalobě neuplatnil, nemohlo dojít k vydání překvapivého rozhodnutí o žalobě. Pokud tuto argumentaci stěžovatel uplatňuje až v kasační stížnosti, ačkoli mu nic nebránilo ji uplatnit již v řízení před městským soudem, jedná se o nepřípustnou argumentaci ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49, č. 419/2004 Sb. NSS, a ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155, č. 1/2009 Sb. NSS).

[23] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval kasační argumentací týkající se zdravotního stavu stěžovatele. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel na žádné své zdravotní potíže, pro které by měl být považován za zranitelnou osobu, žalovaného ve správním řízení neupozorňoval, naopak mu sdělil, že jeho zdravotní stav je dobrý. Nic nenasvědčuje tomu, že by tato skutečnost byla způsobena chybným tlumočením a chybným zachycením příslušného údaje v protokolu, jak tvrdí stěžovatel. Pro pohovor s žalovaným, který byl proveden dne 18. 1. 2023 (téhož dne poté bylo vydáno rozhodnutí o nepovolení vstupu

stěžovatele na území České republiky), byl stěžovateli přidělen tlumočník pro jazyk perský, tj. pro jazyk, kterým se žalovaný dorozumí. Při poskytování údajů k žádosti o mezinárodní ochranu byl stěžovatel zvlášť na svůj zdravotní stav dotazován, přičemž žalovanému sdělil, že nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Následně bez připomínek písemnost o svých poskytnutých údajích podepsal. Nelze se tedy ztotožnit se stěžovatelem, že na jakékoliv své zdravotní obtíže žalovaného od počátku upozorňoval. Stejně tak nelze žalovanému vytýkat, že měl na základě vlastního pozorování před vydáním správního rozhodnutí shledat, že stěžovatel má být pro své zdravotní potíže považován za zranitelnou osobu, neboť ani tomu obsah správního spisu nenasvědčuje.

[24] K výše uvedenému závěru dospěl i městský soud. Ten také připomněl, že pro správnost správního rozhodnutí jsou s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. relevantní pouze skutečnosti, které byly známy v době vydání správního rozhodnutí. Proto také neakceptoval jako důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného zdravotní potíže dlouhodobě trápící stěžovatele, které začal tvrdit až v žalobě. K tvrzeným zdravotním potížím, které se u stěžovatele vyskytly až po vydání rozhodnutí žalovaného, pak uvedl, že tyto nemají oporu ve správním spise a nejsou podle jejich popisu takového charakteru, jenž by odůvodňoval výjimku z pravidla obsaženého v § 75 odst. 1 s. ř. s. S tímto se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Co se týká namítané absence zdravotní dokumentace ve správním spise, tak k tomu platí obdobně výše uvedené. Městský soud si od žalovaného v souladu s § 73 odst. 7 zákona o azylu vyžádal úplný správní spis, do něhož mohl stěžovatel nahlédnout a případně namítat jeho neúplnost, což však v řízení o žalobě neučinil. Ani ohledně absence tohoto důkazního prostředku neměl městský soud povinnost podle § 36 odst. 1 s. ř. s. stěžovatele poučovat. Není na místě mu nyní vytýkat, že si od žalovaného zvlášť nevyžádal dokumentaci ohledně zdravotního stavu stěžovatele, když stěžovatel sám její absenci ve správním spise v řízení o žalobě nenamítal, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Jelikož tak činí až v řízení o kasační stížnosti, jedná se o nepřípustnou námitku podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[25] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou aplikace zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu v případě stěžovatele. V první řadě k tomu uvádí, že městský soud se řádně zabýval námitkou stěžovatele o účelovém zkreslování skutečností ohledně jeho přicestování ze strany žalovaného, a to zejména v odstavci 50. napadeného rozsudku. Dále uvádí, že souhlasí se stěžovatelem v tom, že omezení osobní svobody cizince žádajícího o mezinárodní ochranu nesmí být automatismem. V obecné rovině představuje zajištění (nepovolení vstupu na území bez aplikace zvláštního opatření) podle zákona o azylu zcela mimořádný institut, neboť se jedná o citelný zásah do osobní svobody cizince. Správní orgány proto musí před rozhodnutím o zajištění cizince vždy zvážit, zda nelze zajistit řádný průběh řízení o žádosti o mezinárodní ochranu mírnějšími prostředky, kterými jsou právě zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Zajištění je tedy nutné aplikovat pouze tam, kde je ho skutečně třeba (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017-89). Neznamená to však, že by bylo nejprve nutné uložit zvláštní opatření a k zajištění přistoupit, teprve pokud by nebylo zvláštní opatření účinné. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatoval, že *„[v]olba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní*

řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016-23).

[26] Při posouzení námitky použití zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu je potřeba se nejprve zabývat tím, v jaké situaci může správní orgán toto opatření uplatnit. Pokud v řízení o povolení vstupu na území žalovaný dospěje k závěru, že je naplněn některý z důvodů nepovolení vstupu dle § 73 odst. 3 zákona o azylu, nicméně je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření (zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu ve stanovené době) je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany, může rozhodnout o uložení tohoto zvláštního opatření. Jeho aplikace se však musí posuzovat ve vztahu ke konkrétnímu důvodu nepovolení vstupu na území (shodně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 Azs 314/2016-44).

[27] V nyní souzené věci žalovaný dospěl k závěru o neúčinnosti uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu jednak z důvodu nerespektování právního řádu ze strany stěžovatele, který se při příletu do Česka prokazoval pozměněným dokladem totožnosti, a dále z důvodu účelovosti jeho jednání. Stěžovatel se totiž nejprve pokusil za pomoci pozměněného dokladu neoprávněně vniknout na území České republiky a teprve po neúspěchu tohoto pokusu podal žádost o mezinárodní ochranu, přičemž však sám uvedl, že cílem jeho cesty je Itálie. V případě stěžovatele přitom nebyla zjištěna jeho totožnost.

[28] Za této situace závěr žalovaného, že k naplnění účelu (tzn. zabezpečení účasti stěžovatele v řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany) zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu nepostačují, lze považovat za správný, potažmo zákonný. V tomto ohledu lze odkázat na závěry výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 252/2017-89, podle kterého *„[ž]alovanému nelze vytýkat, že za rozhodnou skutečnost považoval protiprávní jednání stěžovatele spočívající v prokazování se padělanými doklady. Toto jednání vedle důsledků ve smyslu zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu naplňuje rovněž skutkovou podstatu trestného činu. Vědomé prokázání se padělanými doklady je natolik závažné porušení právních předpisů, že značně zužuje prostor pro udělení zvláštního opatření. Jakkoliv je tedy obecně nutné upřednostnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, v případech závažného jednání, jakým je prokázání se padělaným dokladem, lze takto postupovat pouze výjimečně* (podtržení doplněno).

[29] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje své závěry vyslovené v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, kterým argumentuje stěžovatel v kasační stížnosti. V tomto rozsudku zdejší soud vyslovil mimo jiné, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Zvláštní opatření lze proto považovat za účinná, pokud lze jimi dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky, tedy bez fyzického zajištění žadatele. Účelem zajištění v daném případě však bylo zajištění účasti stěžovatele coby žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť z okolností zjištěných v průběhu správního řízení vyplývala důvodná obava, že by stěžovatel nevyčkával na výsledek řízení o udělení mezinárodní ochrany, ale naopak by neoprávněně vstoupil na území jiného státu Evropské unie (konkrétně Itálie, jak sám stěžovatel uváděl v průběhu pohovoru v řízení o udělení

mezinárodní ochrany). Z výše uvedeného je patrné, že účast stěžovatele v řízení ve věci mezinárodní ochrany nemohla být zabezpečena mírnějšími prostředky ve formě zvláštních opatření ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný ani městský soud tedy nepostupovali v rozporu s citovanými závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 349/2016-48.

[30] Taktéž závěr městského soudu, že se v případě vyhodnocení naplnění podmínek pro rozhodnutí o nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu nejedná o správní uvážení, plně obstojí. V daném případě totiž dikce § 73 odst. 3 zákona o azylu nedává žalovanému možnost správní úvahy, zda rozhodne o nepovolení vstupu žadatele o mezinárodní ochranu na území České republiky (k charakteristice správního uvážení viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 1 Afs 78/2011-184, č. 2564/2012 Sb. NSS). Naopak § 73 odst. 3 zákona o azylu stanoví přesné podmínky, za kterých žalovaný rozhodne o nepovolení vstupu na české území. Podmínky podle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu byly v souzené věci bez dalšího naplněny, neboť nebyla spolehlivě zjištěna totožnost stěžovatele, který se prokázal pozměněnými doklady totožnosti, a současně nebylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že rozhodnutí městského soudu je přezkoumatelné, městský soud věc posoudil zcela v souladu s právními předpisy i s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[32] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[33] Usnesením městského soudu ze dne 20. 2. 2023, č. j. 4 A 6/2023-4, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát JUDr. Tomáš Tomšíček. Toto zastoupení trvá i v řízení o kasační stížnosti, v rámci něhož zástupci náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za tento úkon právní služby. Zástupce stěžovatele již v řízení před městským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, přiznaná odměna a náhrada hotových

výdajů se tedy zvyšuje o částku 714 Kč odpovídající této dani (21 % z částky 3.400 Kč). Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4.114 Kč bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu